

Povrchové úpravy sanačních omítek

Staré domy je třeba rekonstruovat s ohledem na jejich historii; je důležité zachovat jejich původní ráz a historickou atmosféru. V případě, že je nutné řešit příliš velkou vlhkost jejich zdiva, se často používají netradiční povrchové úpravy.

Obr. 1 Objekt v Tlumačově před sanací a po sanaci

Na obrázcích je vidět stav před a po rekonstrukci objektu v Tlumačově. Sanační omítky do 1,5 m byly sjednocovány s klasickými omítkami minerální tenkovrstvou šlechtěnou omítkou. Původní reliéf byl proveden lepenou bosáží.

Napojení dvou systémů

Důležité je vyřešit napojení sanačních omítek na omítky nové tak, aby přechod mezi nimi nebyl vidět. Sanační omítky se zpravidla aplikují do výšky, která představuje výšku 1,5násobku tloušťky zdiva nad viditelnou vlhkostní mapu, což v praxi znamená asi 1,5 m. Dále jsou aplikovány klasické vápenocementové omítky (VPC), protože jejich cena je nižší a z pohledu sanace vlhkého zdiva namáhání vlhkostí již většinou nehrozí. VPC omítky jsou z pohledu dlouhodobosti trvanlivější, jelikož čistě vápenné omítky se s vysokou vlhkostí nedokáží bezpečně vyrovnat. Jak tedy zajistit napojení těchto dvou odlišných vrstev?

U většiny sanačních systémů bývá napojení dvou různých vrstev problémem, protože mají v rámci systému dle WTA definovaný

sanační štuk, který má jiné zpracovatelské a strukturální vlastnosti než štuk klasický. Přitom je zřejmé, že ve štukové vrstvě se soli v pórech neukládají a sanace v této vrstvě neprobíhá.

Některé sanační systémy jsou postaveny právě na tom, že se obě odlišné vrstvy sjednotí jedním jakýmkoliv minerálním štukem, který neobsahuje anorganické příměsi, a vznikne tak bezpřechodový spoj (obr. 1).

Povrchová úprava formou sgrafita

Na zámku Bystřice pod Hostýnem se realizovala sanace pláště speciální sanační omítkou, na kterou se prováděl minerální vápenný štuk. Do něj se restaurátorským způsobem provedla falešná okna pomocí sgrafita (obr. 2).

Nejdříve se provedl podhoz jednovrstvou sanační omítkou Baurex SMS, pod který se aplikoval ochranný nástřík proti solím Hydrofobizér. Jakmile byl podklad vyrovnán, namíchala se pomocí přírodního pigmentu probarvovaná sanační omítkou Baurex SMS, která se aplikovala na podklad v tloušťce 2,5 cm. Po časové prodlevě 21 dní se na tuto plochu nanasla minerální vápenný štuk, který byl po zaschnutí proškrobán do požadovaných obrazců.

Povrchová úprava probarvovanými sanačními omítkami

Zajímavým způsobem se řešila vnitřní i venkovní sanace jihlavské radnice. Vnitřní plochy objektu, na kterých jsou aplikovány sanační omítky, byly sjednoceny minerálním vápenným štukem. Exteriér se však řešil netradičně. Většinou se nejdříve aplikuje sanační omítky a následně je provedena taková povrchová úprava, která má $S_d > 0,2$ m. V tomto případě se barevnost fasády zabudovala do struktury omítky. Požadavkem investora a pracovníků památkové péče

bylo sjednotit tři rozdílné povrchy bez přechodů mezi sanačními, novými a původními omítkami. Probarvované omítky, které vznikly, zachovaly původní ráz a napojení jednotlivých vrstev bylo prakticky nepatrné, jak je vidět na obr. 3. Pokud je nutné, jako v tomto případě, sanovat vlhké zdivo a provést netradiční řešení povrchu, je důležité volit a kombinovat jednotlivé skladby sanačních systémů ve vztahu ke komplexní sanaci vlhkého zdiva. Aby netradiční povrchy sanačních omítek byly spolehlivé a nehavarovaly, je nutné vybrat správnou metodu pro odstranění příčin vlhkosti. Jenom za těchto podmínek je možné na netradiční povrchy sanovaných ploch poskytnout garance.

TEXT: Ing. Petr Čeliš, Karel Lon

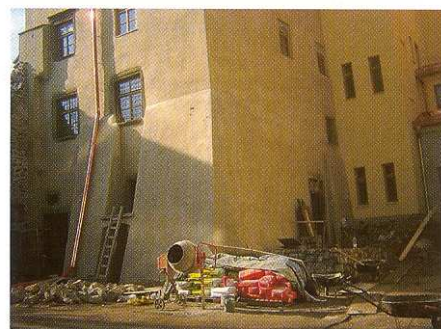
FOTO: Realsan

Petr Čeliš se od roku 1993 specializuje na oblast sanace vlhkého zdiva a hydroizolace. Je členem předsednictva české pobočky mezinárodní vědecko-technické společnosti WTA. Publikuje v odborných časopisech a přednáší na konferencích. Od roku 2003 absolvoval několik pracovních stáží v USA a Austrálii v oblasti zavádění biochemicky modifikovaných hydroizolací.

Karel Lon je regionálním technickým poradcem pro oblast severní Morava společnosti Realsan, s. r. o., certifikovaný WTA CZ.

Obr. 2 Sgrafita na zámku Bystřice pod Hostýnem po aplikaci sanačních omítek (Baurex SMS)

Obr. 3 Detail poškozeného pláště kaple jihlavské radnice a pohled na plášť radnice po aplikaci sanačních probarvovaných omítek (Baurex SMS)